

О. І. Карий, Р. М. Вороніна, Н. О. Маргіта

Моніторинг соціально-економічного розвитку самоврядної територіальної громади в процесі реалізації стратегічного плану її розвитку

Проаналізовано підходи до моніторингу соціально-економічного розвитку самоврядної територіальної громади, яка має у своєму розпорядженні прийнятий стратегічний план розвитку. Встановлено, що моніторинг соціально-економічного розвитку самоврядної територіальної громади, яка має стратегічний план свого розвитку, не має зводитися лише до констатації прямих і опосередкованих результатів виконання чи невиконання стратегічного плану. Розроблений за результатами моніторингу звіт має інформувати, якою мірою досягнуто кожен операційну ціль, які завдання стратегічного плану втратили актуальність з огляду на зовнішні чи внутрішні зміни, має наводити пропозиції щодо внесення змін в основний текст стратегічного плану розвитку самоврядної територіальної громади із зазначенням причин, а також подавати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинної системи моніторингу реалізації стратегічного плану розвитку самоврядної територіальної громади.

Ключові слова: самоврядна територіальна громада, моніторинг соціально-економічного розвитку, стратегічний план.

Управління розвитком самоврядної територіальної громади (області, району, міста, села, селища) неможливе без діючої системи збору та оцінки інформації про динаміку зміни внутрішнього і зовнішнього середовища громади. Допомогти у цьому мають система та технології моніторингу розвитку самоврядної територіальної громади (СТГ).

Моніторингова технологія дослідження розвитку СТГ, території не є універсальною, існують різні підходи та методики проведення аналізу розвитку громад. Проте численні системи моніторингу розвитку СТГ володіють деякими загальними характеристиками, що дає можливість говорити про моніторинг як цілісний самостійний науково-практичний феномен [1, с. 26].

Сучасні дослідники вказують, що на теперішньому етапі розвитку існує слабка розробленість теоретичних проблем раціонального соціально-економічного моніторингу, рекомендації, що мають фрагментарний характер, не доведені до рівня практичного використання. Це ускладнює процес проведення робіт зі створення систем інформаційно-аналітичної підтримки управлінських рішень з розвитку СТГ [2, с. 20]. Відповідно, тематика практичного впровадження системи моніторингу розвитку СТГ є актуальною.

Моніторинг є міждисциплінарним поняттям, яке застосовують природничі та гуманітарні науки. Кожна наука характеризується специфічним об'єктом і предметом дослідження, що викликає різні трактування моніторингу та особливості в його організації та проведенні.

Узагальнюючи наявні в літературі визначення [1, с. 26; 2, с. 20; 3, с. 14; 4, с. 317; 5, с. 49; 6, с. 47; 7, с. 334-335], можна сказати, що моніторинг соціально-економічного розвитку СТГ – це цілісна система спостереження, оцінювання і прогнозування соціально-економічної ситуації, що складається на території СТГ, і розробка на цій основі рекомендацій щодо корегуючих впливів суб'єктів управління.

Стислий теоретичний опис системи моніторингу соціально-економічного розвитку СТГ подано в табл. 1.

Основні принципи моніторингу соціально-економічного розвитку СТГ можна сформулювати так [4, с. 317-318; 7, с. 335; 3, с. 16-17; 5, с. 49]:

Частка Характеристика системи моніторингу соціально-економічного розвитку СТГ

Параметр системи	Зміст
Головна мета функціонування системи моніторингу соціально-економічного розвитку СТГ	Забезпечення органів управління повною, своєчасною та достовірною інформацією про процеси соціально-економічних змін у СТГ
Цілі моніторингу	Виявлення коротко- і довгострокових тенденцій розвитку СТГ; визначення змін та аналіз причин, що їх викликали; поліпшення системи моніторингу; удосконалення методів і процедур оцінок, а також прийняття коригувальних заходів
Завдання моніторингу	<ul style="list-style-type: none"> – Організувати спостереження – Отримати всебічну, достовірну та об'єктивну інформацію про соціально-економічні процеси, що відбуваються в СТГ – Розробити прогнози соціально-економічного розвитку СТГ – Забезпечити в установленому порядку органи державного управління, місцевого самоврядування, а також населення та підприємства інформацією, отриманою при здійсненні моніторингу – Підготувати та обґрунтувати рекомендації, спрямовані на подолання негативних і підтримку позитивних тенденцій розвитку СТГ
Об'єкт моніторингу	Явища і процеси, які можуть вплинути на характер соціально-економічного розвитку СТГ
Методи збору інформації	Опитування, спостереження, аналіз, архівне дослідження, експеримент, моделювання тощо

Розроблено автором на основі: [5, с. 622; 2, с. 21].

а) цілеспрямованість – уся система моніторингу має бути орієнтована на вирішення конкретних управлінських завдань; б) системний підхід – розгляд СТГ як підсистеми більшої соціально-економічної системи, дослідження зв'язків його з іншими територіальними одиницями; в) комплексність – моніторинг окремих сфер і напрямів розвитку СТГ має здійснюватися у взаємозв'язку один з одним; г) безперервність – постійність спостереження за об'єктом; р) об'єктивність – мінімізація суб'єктивних оцінок дослідників; д) періодичність – регулярний збір інформації про зміни, що відбуваються; е) порівнянність – можливість зіставлення застосовуваних показників моніторингу в часі; є) інтегрованість – інформаційна база моніторингу соціально-економічних перетворень у СТГ має органічно вписуватися в систему інформаційного забезпечення, контролю та регулювання соціально-економічного розвитку СТГ; ж) універсальність – агреговані показники, що характеризують хід і результати соціально-економічних перетворень у СТГ, мають бути наочними, простими в інтерпретації, доступними для аналізу та використання в практиці управління.

За методологічним підходам до організування моніторингу СТГ можна виділити [5, с. 49-50; 7, с. 332-333; 6, с. 46-47]: функціональний підхід (реалізація функцій моніторингу – інформаційної, аналітичної, діагностичної, прогностичної, контрольної); процесний підхід (формування системи заходів та інструментів, яка забезпечить досягнення цілей моніторингу).

На жаль, методичні підходи до застосування процесного підходу в організуванні моніторингу самоврядної територіальної громади, яка розробила і прийняла стратегічний план свого розвитку, з врахуванням вітчизняних особливостей збору статистичної інформації, у літературі мало розроблені.

Метою статті є розробка системи показників та процедури моніторингу соціально-економічного розвитку СТГ, яку можна практично впровадити та ефективно використовувати при реалізації стратегічних планів розвитку СТГ.

Реалізація стратегічного плану розвитку СТГ вимагає вирішення, зокрема, таких завдань, пов'язаних з моніторингом соціально-економічного розвитку СТГ [2, с. 19-20; 4, с. 317; 3, с. 13]: ефективним організуванням збору інформації, зважаючи на величезну кількість показників, що характеризують соціально-економічне становище СТГ; об'єктивним оцінюванням соціально-економічних змін, що відбуваються в СТГ; прогнозуванням розвитку соціально-економічних процесів у СТГ та за її межами; своєчасною розробкою регулюючих і коригувальних заходів, спрямованих на підтримку позитивних та послаблення негативних тенденцій розвитку СТГ.

Для уникнення маніпулювання результатами моніторингу виконання стратегічного плану розвитку СТГ доцільно запровадити одночасно «управлінський» і «громадський» моніторинги. Члени органів управлінського і громадського моніторингу здійснюють моніторинг зовнішнього середовища СТГ як системи, аналізують співвідношення основних соціально-економічних показників міста та зовнішнього середовища (області, країни, регіону, світові тощо), вивчають основні світові, європейські, національні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні тощо тенденції та тренди, визначають їх впливи на СТГ, формують пропозиції стратегічних сценаріїв у нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища, аналізують соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів порівняно з показниками СТГ, аналізують загрози, які надходять від конкурентів, формують пропозиції змін до цілей і завдань, що необхідно вносити до стратегічного плану як відповідь на виявлені нові загрози і можливості, проводять постійний моніторинг соціально-економічного стану СТГ за визначеними показниками.

Основною метою моніторингу стратегічного плану розвитку СТГ є забезпечення реалізації та постійна підтримка актуальності стратегічного плану.

У ході моніторингу стратегічного плану вирішуються такі завдання: стимулювати реалізацію плану загалом і за окремими цілями і завданнями; оцінити ступінь досягнення головної мети і цілей стратегічного плану, дати інформацію для прийняття рішень про розподіл ресурсів на досягнення цілей чи про коректування цілей; оцінити ступінь реалізації завдань, дати інформацію для уточнення і коректування завдань плану.

Громадський моніторинг проводиться ініціативною громадською організацією шляхом: а) проведення двічі на рік соціологічного опитування мешканців міста щодо досягнення цілей і просування до головної мети; б) проведення аналізу можливостей альтернативного вирішення завдань стратегічного плану.

Фінансування витрат на проведення соціологічних досліджень пропонуємо коштом програми виконання стратегічного плану розвитку СТГ.

Управлінський моніторинг стратегічного плану розвитку СТГ включає два рівні:

1. Моніторинг зовнішнього середовища розвитку СТГ. Базується на аналізі основних індикаторів, що характеризують ситуацію в державі загалом, області та районі, які є стратегічно важливими для СТГ. Підсумки підводяться один раз на рік і доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2. Моніторинг процесу реалізації стратегічного плану відповідно до визначених показників загалом і по кожному завданню стратегічного плану. Звіт про виконання цієї частини управлінського моніторингу доцільно готувати щоквартально.

На підставі результатів моніторингу один раз на рік спеціалісти управління економіки виносять на чергове засідання суб'єкта управління реалізацією стратегічного плану розвитку СТГ проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх пріоритетних напрямках. Затверджений суб'єктом аналіз фінансових потреб надається до депутатської комісії з питань бюджету та фінансового управління виконкому СТГ для урахування під час розробки проекту бюджету СТГ на наступний рік.

Для забезпечення підконтрольності процесу реалізації стратегічного плану розвитку необхідним є введення системи комплексних показників (індикаторів), які відображатимуть як результативність виконання конкретних завдань, так і засвідчать їх відповідність стратегічним і операційним цілям і напрямам, визначеним у цьому документі. Ці показники можна поділити на чотири групи: 1) індикатори, що засвідчують досягнення головних цілей стратегічного плану розвитку СТГ; 2) показники, які демонструють прогрес у виконанні стратегічного плану розвитку СТГ; 3) показники якості роботи органу місцевого самоврядування як основного виконавця стратегічного плану розвитку СТГ; 4) інтегральні показники, які демонструють конкурентоспроможність СТГ.

При цьому використання показників, які збирає Державний комітет статистики України, не дозволяє отримати відповіді на зазначені питання. Справа в тому, що чинна система показників, методологія їх збирання і розрахунку розроблені для опису загальнодержавних тенденцій і погано пристосовані для регіонального рівня, а ще менше для рівня СТГ.

З практичної точки зору доцільно розглядати успішність розвитку СТГ за структурою «тема – проблема – індикатор» [9], коли за допомогою аналізу динаміки індикаторів можна виявити «вузькі місця» соціально-економічного становища СТГ. Тому, на нашу думку, конкретний перелік індикаторів і їх бажані значення, який би засвідчив досягнення цілей стратегічного плану розвитку СТГ, необхідно визначати відповідно до обраних стратегічних напрямів розвитку СТГ. Для прикладу, у розрізі напрямів розвитку, визначених у Стратегічному плані розвитку міста Коростеня на 2015-2024 рр. [10], нами запропоновано такі значення показників:

Напрямок 1. Регіональний індустріальний центр багатопрофільної економіки:

1. Середньомісячний рівень доходів мешканців міста не нижчий ніж середній по Україні.
2. Понад половину суб'єктів підприємницької діяльності планують активно розвивати свою діяльність у місті.
3. Залучено в підприємства міста не менше 60 млн USD прямих іноземних інвестицій.
4. Чисельність нових робочих місць складає мінімум 1200 місць.

Напрямок 2. Місто високої якості міського середовища:

1. Чисельність населення на кінець 2024 р. не менше 67 тис. осіб.
2. Безробіття не більше 3%.
3. Середня тривалість життя не менше 75 років.

Конкретний перелік і значення показників, що засвідчують досягнення головних цілей стратегічного плану розвитку міста, залежать насамперед від бажання громади міста.

Моніторинг виконання стратегічного плану розвитку міста пропонуємо здійснювати за такими показниками:

1. Показник рівня виконання завдань плану (*Кв*), який демонструє частку виконаних завдань (*Зв*) у загальній кількості запланованих до виконання завдань (*Зз*):

$$K_6 = \frac{3_6}{3_3} \quad (1)$$

2. Показник дотримання графіку виконання завдань стратегічного плану ($K_{зв}$):

$$K_{зв} = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n T_{Зi}}{\sum_{i=1}^n T_{Пi}} \quad (2)$$

де: $T_{Зi}$ – відставання у виконанні і-го завдання відносно графіка, місяці,
 $T_{Пi}$ – термін виконання і-го завдання, місяці.

3. Показник ступеня досягнення поставлених цілей ($ДР$):

$$ДР = \prod_{i=1}^n \frac{P_{Дi}}{P_{Зi}} \quad (3)$$

де: $P_{Дi}$ – досягнутий результат за і-тою ціллю;
 $P_{Зi}$ – запланований результат за і-тою ціллю.

Для того, щоб розрахувати показник ступеня досягнення цілей, цілі мають бути сформульовані у числовому виразі. У разі, якщо ціль передбачала зменшення якогось показника (скажімо, обсягу споживання енергії), то при розрахунках $РЗ$ ставимо в чисельник, а $РД$ – у знаменник.

Оскільки головним суб'єктом виконання стратегічного плану є міська рада, то реалізація стратегічного плану має підвищувати оцінку діяльності міської ради населенням міста. Одним з показників, за допомогою якого можна виміряти якість роботи міської ради, є задоволення мешканців міста його роботою. Для розрахунку цього показника можна застосувати формулу:

$$K_{я} = \frac{X_1 + X_2 + X_3 - X_4}{N}$$

де: X_1 – кількість опитаних мешканців, які поставили оцінку «відмінно»;
 X_2 – кількість опитаних мешканців, які поставили оцінку «добре»;
 X_3 – кількість опитаних мешканців, які поставили оцінку «задовільно»;
 X_4 – кількість опитаних мешканців, які поставили оцінку «незадовільно»;
 N – кількість опитаних мешканців.

Чим вище значення $K_{я}$, тим краща якість роботи міської ради. На нашу думку, якщо показник нижчий за 0,7, то якість роботи міської ради визнається незадовільною. При значенні коефіцієнта від 0,7 включно до 0,8 якість задовільна, при коефіцієнті від 0,8 включно до 0,9 – добра, а при значенні, яке дорівнює і вище 0,9, якість роботи оцінюється як відмінна.

Найважливішою проблемою в організації моніторингу є побудова адекватної системи показників, яка охоплює соціально-економічні процеси на рівні СТГ, які в подальшому об'єднуються, інтегруються в один узагальнюючий показник або інтегральний критерій. Інтегральні (синтетичні, узагальнюючі) показники (критерії) за своєю суттю представляють спробу оцінити загалом ступінь, динаміку і спрямованість економічного розвитку тієї чи іншої системи; дати об'єктивну оцінку темпів і рівня розвитку економіки. Перевагою інтегральних показників є комплексність одержуваної інформації, швидкість, простота використання [11, с. 25].

На підставі аналізу історичного розвитку міст та оцінки сучасної демографічної ситуації в Україні запропоновано найважливішим бажаним результатом реалізації стратегічного плану розвитку малих і середніх міст, показником зростання його конкурентоспроможності вважати позитивну зміну сальдо міграції населення міста. Особливо цей показник є важливим для малих міст, які через значне скорочення кількості свого населення не зможуть виконувати функції міста і де-факто втрачати статус міста.

За результатами моніторингу необхідно сформулювати звіт про результати виконання стратегічного плану розвитку міста (табл. 2-3).

Таблиця 2

Звіт про реалізацію завдань

Завдання	Термін виконання (плановий)	Термін виконання (фактичний)	Відповідальний виконавець	Кошторис (план / факт)	Потреба у бюджетному фінансуванні (сума, бюджетний рік)	Якою мірою виконано (%)

Складено за власною розробкою.

Таблиця 3

Звіт про відхилення від планів дій

Завдання, що не виконані та / або потребують коригування	Причини відхилення від плану	Пропозиції щодо усунення перешкод	Координатор (відповідальний виконавець)	Партнери (виконавці)

Складено за власною розробкою.

У звіті про реалізацію завдань аналізуються завдання, які за планом потрібно було виконати у звітному періоді.

Звіт про виконання стратегічного плану розвитку СТГ доцільно представити перед депутатами міської ради в кінці бюджетного року. Під час звіту, окрім зазначених показників виконання стратегічного плану, необхідно подавати також інші результати моніторингу розвитку СТГ.

Моніторинг соціально-економічного розвитку СТГ, яка має стратегічний план свого розвитку, не має зводитися лише до констатації прямих і опосередкованих результатів виконання чи невиконання стратегічного плану. Розроблений за результатами моніторингу звіт має інформувати якою мірою (у відсотках) досягнуто кожну операційну ціль, які завдання стратегічного плану втратили актуальність з огляду на зовнішні чи внутрішні зміни, має наводити пропозиції щодо внесення змін в основний текст стратегічного плану розвитку СТГ із зазначенням причин, а також подавати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинної системи моніторингу реалізації стратегічного плану розвитку СТГ.

Необхідно відзначити, що сам по собі моніторинг виконання стратегічного плану не вирішує проблеми соціально-економічного розвитку СТГ, проте прийняття оптимальних управлінських рішень не можливе без відстеження перебігу реалізації стратегічного плану та аналізу зібраної інформації.

З наукової точки зору, важливими є подальші дослідження показників, які би дозволили порівнювати успішність розвитку різних за розміром і функціями СТГ.

Список використаних джерел

1. Вертакова Ю. В. Реализация инновационного подхода к мониторингу траекторий социально-экономического развития региона / Ю. В. Вертакова, Ю. С. Положенцева, М. Г. Клевцова // Известия Юго-Западного государственного университета. Серия: Экономика. Социология. Менеджмент. – 2014. – №2. – С. 26-36.
2. Капля Д. Н. Информационный мониторинг в процессе стратегического управления социально-экономическим развитием региона / Д. Н. Капля, Р. В. Кашпаров // Вестник Алтайской государственной педагогической академии. – 2013. – №17. – С. 19-22.
3. Курдюков С. И. Мониторинг экономического развития региона / С. И. Курдюков // Управление экономическими системами : электронный научный журнал. – 2013. – №12 (60). – С. 12-21.
4. Шогенова М. Х. Научно-методологические основы мониторинга и системы индикаторов социально-экономического развития региона / М. Х. Шогенова, Х. Б. Кармокова // Science Time. – 2014. – №4(4). – С. 316-323.
5. Малиновская Н. А. Исследование системы мониторинга социально-экономического развития региона / Н. А. Малиновская, И. О. Нагаслаева // Известия Юго-Западного государственного университета. Серия: Экономика. Социология. Менеджмент. – 2014. – №2. – С. 48-53.
6. Бунчиков О. Н. Концептуальная модель мониторинга социально-экономического развития региона / О. Н. Бунчиков, Р. В. Еремин // Вестник Донского государственного аграрного университета. – 2012. – №1. – С. 44-48.
7. Романюк А. В. Теоретические основы проведения мониторинга состояния и тенденций развития экономики региона / А. В. Романюк // Вестник Тверского государственного университета. Серия: Экономика и управление. – 2014. – №2. – С. 329-338.
8. Агоева З. И. Мониторинг проблем социально-экономического развития региона / З. И. Агоева, Ф. М. Г. Топсахова // Фундаментальные исследования. – 2014. – №9. – Ч.3. – С. 621-624.
9. Лащева Т. О. Формирование и активизация полюсов экономического развития в регионе: дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Т. О. Лащева ; Институт проблем региональной экономики РАН, Санкт-Петербург, 2008. – 165 с.
10. Стратегічний план розвитку міста Коростеня на 2015-2024 рр. – Коростень : Коростенська міська рада, 2014. – 115 с.
11. Положенцева Ю. С. Оценка социально-экономической поляризации территорий региона: метод максимального элемента / Ю. С. Положенцева, М. Г. Клевцова // Известия Юго-Западного государственного университета. – 2013. – №4(49). – С. 21-26.

References

1. Vertakova, Yu. V., Polozhentseva, Y. S., & Klevtsova, M. G. (2014). Realizatsiya innovatsionnogo podkhoda k monitoringu trayektoriy sotsial'no-ekonomicheskogo razvitiya regiona [Implementation of an innovative approach to monitoring the trajectories of socio-economic development of the region]. *Izvestiya Yugo-Zapadnogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika. Sociologiya. Menedzhment – News of the Southwestern State University. Series Economics. Sociology. Management*, 2, 26-36. Kursk. [in Russian].
2. Kaplya, D. N., & Kashparov, R. V. (2013). Informatsionny monitoring v protsesse strategicheskogo upravleniya sotsial'no-ekonomicheskim razvitiyem regiona [Information monitoring in the strategic management of socio-economic development of the region]. *Vestnik Altayskoy gosudarstvennoy pedagogicheskoy akademii – Bulletin of Altai State Pedagogical Academy*, 17, 19-22. [in Russian].
3. Kurdyukov, S. I. (2013). Monitoring ekonomicheskogo razvitiya regiona [Monitoring of regional economic development]. *Upravlenie ekonomicheskimi sistemami – Management of economic systems*, 60(12), 12-21. Kislovodsk: Kislovodsk Institute of Economics and Law. [in Russian].
4. Shogenova, M. H., & Karmokova, H. B. (2014). Nauchno-metodologicheskiye osnovy monitoringa i sistemy indikatorov sotsial'no-ekonomicheskogo razvitiya regiona [Scientific and methodological basis of the monitoring and indicators system for regional socio-economic development]. *Science Time*, 4(4), 316-323. Kazan: Society of Science and Creativity. [in Russian].
5. Malinovskaya, N. A., & Nagaslaeva, I. O. (2014). Issledovaniye sistemy monitoring socialno-ekonomicheskogo razvitiya regiona. [Investigation of monitoring system of socio-economic development of the region]. *Izvestiya Yugo-Zapadnogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika. Sociologiya. Menedzhment – News of the Southwestern State University. Series Economics. Sociology. Management*, 2, 48-53. Kursk. [in Russian].
6. Bunchikov, O. N., & Eremin R. V. (2012). Konceptualnaya model' monitoringa socialno-ekonomicheskogo razvitiya regiona. [Conceptual model for monitoring the socio-economic development of the region]. *Vestnik Donskogo gosudarstvennogo agrarnogo universiteta – Bulletin of Don State Agrarian University*, 1, pp. 44-48. Rostov: Don State Agrarian University. [in Russian].
7. Romaniuk, A. V. (2014). Teoreticheskiye osnovy provedeniya monitoringa sostoyaniya I tendentsiy razvitiya ekonomiki regiona. [Theoretical basis for monitoring the status and trends of regional economic development]. *Vestnik Tverskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika I upravleniye – Bulletin of the Tver State University. Series: Economics and Management*, 2, 329-338. [in Russian].

8. Agoeva, Z. I., & Topsahalova, F. M. G. (2014). Monitoring problem socialno-ekonomicheskogo razvitiya regiona. [Monitoring of the problems of socio-economic development of the region]. *Fundamentalnyye issledovaniya – Fundamental Research*, 9, Vol. 3, 621-624. Moscow: Russian Academy of Natural Sciences. [in Russian].
9. Lashcheva, T. O. (2008) Formirovaniye i aktivizatsiya polyusov ekonomicheskogo razvitiya v regione [The formation and activation of the poles of economic development in the region]. (Ph.D. thesis (Econ.), Institute of Problems of Regional Economy, Saint-Petersburg). [in Russian].
10. Korosten City Council (2014). *Strategichnyy plan rozvytku mista Korosten 'na 2015-2024 rr. [Strategic plan of city Korosten development for 2015-2024]*. Korosten. [in Ukrainian].
11. Polozhentseva, Y. S., & Klevtsova, M. G. (2013) Ocenka socialno-ekonomicheskoy polarizatsii territoriy regiona: metod maksimalnogo elementa. [Assessment of the socio-economic polarization areas of the region: the maximum element method] *Izvestiya Yugo-Zapadnogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika. Sociologiya. Menedzhment – News of the Southwestern State University. Series Economics. Sociology. Management*, 49(4), 21-26. Kursk. [in Russian].

Karyu O. I., Voronina R. M., Marhita N. O. Monitoring of social and economic development of self-governing territorial community during realization of its strategic development plan.

The approaches to monitoring of social and economic development of a self-governing local community, which has adopted a strategic development plan, are analyzed in the article. The aim of this article is to develop a system of indexes and monitoring procedure of social and economic development of self-governing local community, which can be practically introduced and used effectively in the implementation of strategic plans of self-governing local community. Methods of theoretical generalization and morphological analysis were used in the research in order to determine peculiarities of socio-economic development monitoring of self-governing local community, as well as experiment was used to test the system of indexes of monitoring of the implementation of the strategic plan of the Korosten city development. As a result of the study it was found that the monitoring of social and economic development of self-governing local community, which has a strategic development plan, should not be limited only by the statement of fact the execution or failure of the strategic plan tasks. Monitoring report should inform to what extent (in percentage terms) each operational goal is achieved, which tasks of the strategic plan lost appropriateness due to external or internal changes, should give proposals to revise the strategic development plan of self-governing territorial community, should indicate reasons and submit reasonable proposals for improving the current system of monitoring of strategic development plan of self-governing local community. The results of the article can be used in the work of local authorities. The monitoring of the strategic plan implementation does not solve socio-economic development problem of the self-governing local community. On the other hand, optimal management decisions could not be made without following the course of implementation of the strategic plan and analysis of collected information.

Key words: self-governing local community, monitoring of social and economic development, strategic plan.

Карий Олег Ігорович – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту організації Інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» (e-mail: torconference@gmail.com).

Karyu Oleh Ihorovych – Dr. Sci. (Econ.), Assoc. Prof., Head of the Department of management of organizations of the Institute of Economics and Management of the National University “Lviv Polytechnic”.

Вороніна Роксолана Михайлівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри маркетингу і логістики Інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» (e-mail: ywkryk@lp.edu.ua).

Voronina Roksolana Mykhaylivna – Ph.D., Senior Lecturer of the Department of marketing and logistics of the Institute of Economics and Management of the National University «Lviv Polytechnic».

Маргіта Наталія Орестівна – кандидат економічних наук, асистент кафедри маркетингу і логістики Інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» (e-mail: margita-n@ukr.net).

Marhita Nataliya Orestivna – Ph.D., Assistant Professor of the Department of marketing and logistics of the Institute of Economics and Management of the National University «Lviv Polytechnic».

Надійшло 05.06.2015 р.